

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

13 oktober 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID
EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

INHOUD

Interpellatie van de heer Mark Demesmaecker tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de studie voor de afbakening van het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel

Vraag om uitleg van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de afbakening van het stedelijk gebied rond Brussel

1

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen voor strand- en dijkconstructies

13

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert

Interpellatie van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de studie voor de afbakening van het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel

Vraag om uitleg van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de afbakening van het stedelijk gebied rond Brussel

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, conform het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, RSV, is het Vlaamse Gewest bevoegd voor het planningsproces voor het zogenaamde Vlaams stedelijk gebied rond Brussel. Dit planningsproces is in eerste instantie een proces van visievorming met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkeling en invulling van het betrokken gebied. Het moet resulteren in de opstelling van een actieprogramma dat de basis kan vormen voor de realisatie van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, GRUP.

Een van de belangrijkste elementen van dit planningsproces is de vaststelling van de afbakeningslijn van het stedelijk gebied, want binnen die lijn zal een zogenaamd stedelijkgebiedsbeleid gevoerd worden en buiten deze lijn een buitengebiedsbeleid. Bij het planningsproces wordt ook onderzocht hoe de principes van het RSV voor stedelijk gebied en buitengebied het best vertaald kunnen worden naar het betrokken gebied. Na de visievorming volgt dan de juridische vertaling in het latere GRUP, dat dan wel de grenslijn dwingend vastlegt op perceelsniveau, de noodzakelijke bestemmingswijzigingen realiseert en de voorschriften voor inrichting en beheer formuleert.

Wat het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel betreft, zitten we dus pas bij het begin van de visievorming op het gebied. Er is ongetwijfeld nog een lange weg te gaan. En toch lijkt er zich nu al een beleidsprobleem te stellen. Op 27 september 2005 keurde een meer-

derheid in de provincieraad van Vlaams-Brabant het advies goed over het 'Rapport focusbepaling: overlegproces Vlaams stedelijk gebied rond Brussel', een voorontwerp van afbakening van het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel. De provincie Vlaams-Brabant schaart zich achter de krachtlijnen, maar heeft ook punten van kritiek. Samengevat komt het advies erop neer dat een uitbreiding van de bedrijvenczones met 204 hectare en de afbakening van het stedelijk gebied niet ver genoeg gaan. Dit advies doet bij ons de alarmbel rinkelen.

Ook het rapport zelf doet fundamentele beleidsvragen rijzen. Het rapport ontwikkelt immers een planologische visie die onzes inziens te veel inspeelt op de behoeften van Brussel, zonder rekening te houden met de taalkundige, sociale en dus ook politieke gevolgen voor Halle-Vilvoorde. Door de Vlaamse overheid de bevoegdheid te geven om het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel af te bakenen en er zelf een visie voor te ontwikkelen, biedt het RSV nochtans een opportuniteit en een instrumentarium om rekening te houden met de politieke belangrijkheid van dit gebied.

Het proces zit bijlange nog niet in zijn definitieve fase maar toch willen we hierover graag het debat voeren vanuit onze bezorgdheid voor het Vlaamse en groene karakter van de Rand, de letter en geest van het Vlaams regeerakkoord en de aanvullende regeringsverklaring van 18 mei 2005. Daarin staat: 'Wij zullen erover waken dat in het ruimtelijk ordeningsbeleid een halt wordt toegeroepen aan het onverantwoord aansnijden van open ruimte en de sluipende uitbreiding van Brussel.'

Mijnheer de minister, ik ben in Vlaams-Brabant geboren en opgegroeid met het begrip van de Groene Gordel. Bij het napluizen van de historiek van dat begrip 'Groene Gordel', ben ik tot de vaststelling gekomen dat die zo oud is als ikzelf, want het dateert van het gezegende jaar 1958, toen het een eerste keer werd voorgesteld door de Groep Alpha in een streekstudie voor de ruimtelijke ordening van de ruimere omgeving van Brussel in opdracht van het toenmalige ministerie van Openbare Werken, Bestuur van de Stedenbouw en de Ruimtelijke Ordening. Het was toen de bedoeling de ongebreidelde suburbanisatie in

de Rand te stoppen. Het idee van de Groene Gordel werd overgenomen in de plannen van het bureau Mens en Ruimte, zowel voor het Provinciaal Structuurplan van de Provincie Brabant in 1964, als in het voorontwerp van structuurplan voor het gewest Halle-Vilvoorde-Asse van juli 1967.

Vanaf dat ogenblik besliste toenmalig minister De Saeger dat dit plan als een eerste ontwerp van gewestplan zou worden toegepast. Dit beleid bleef ongewijzigd in het voorontwerp van gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse van 1969, nadien in het voorlopig ministerieel besluit en eveneens tijdens de consultaties en herzieningen door de randfederaties ter voorbereiding van het definitieve koninklijk besluit van 1977.

Er werd ook voorgesteld om bestaande centra op verdere afstand van Brussel zoals Leuven, Mechelen, Aalst, Dendermonde en Nijvel als satelliet- of evenwichtscentra uit te bouwen naast de eigen centra Halle, Vilvoorde en Asse. Daarom werden deze drie steden reeds vanaf 1967 uitdrukkelijk vermeld in de titel van het voorontwerp van gewestplan. Inmiddels was ook gebleken uit een studie over de Brusselse randgemeenten in opdracht van de Kultuurraad voor Vlaanderen in 1964 dat de ongeordende suburbanisatie en verkavelingen in de Vlaamse Rand synoniem waren met de verfransing van de randgemeenten. Het groenegordelconcept kreeg hierdoor een ruim maatschappelijk draagvlak in Vlaanderen en ligt aan de basis van de jaarlijkse sportieve manifestatie De Gordel van Bloso, die we allemaal heel graag een keer per jaar meedoen. Het valt trouwens op hoeveel mensen, ook politici, die niet uit de streek afkomstig zijn, aangenaam verrast zijn door het landelijke en groene karakter van de gordel rond Brussel.

De hoofddoelstellingen van het gewestplan bleven onverminderd als volgt geformuleerd: het beperken van de ongeordende uitbreiding van de Brusselse agglomeratie; het voorbehouden van groene zones omheen de agglomeratie en het beveiligen van het land- en tuinbouwareaal; het ontwikkelen van de eigen kernen Halle, Vilvoorde en Asse naargelang de eigen behoeften van de streek en niet meer als overloopgebied van Brussel.

Naarmate de voorbereiding tot het eigenlijke gewestplan vorderde, groeide die visie uit tot een beleids-optie, genomen in het toenmalig ministerieel comité voor Vlaamse Aangelegenheden, het MCVA. Sinds 1967 werd zo in feite een aangehouden groenegor-

delbeleid gevoerd gedurende verschillende decennia, ook door alle Vlaamse ministers verantwoordelijk voor de ruimtelijke ordening. Tot plots het RSV in de jaren negentig een zogenaamd Vlaams stedelijk gebied rond Brussel introduceerde en hierdoor spontaan een storm van reacties ontlokte in de Vlaamse Rand. Dit wijst erop dat het maatschappelijk draagvlak dat is gecreëerd in de jaren zestig en zeventig, in de Vlaamse Rand, onverminderd is blijven voortleven.

Merkwaardig is dat het groenegordelbeleid sindsdien door andere departementen dan dat van ruimtelijke ordening wordt voortgezet. Er is niet enkel de jaarlijkse Gordel van Bloso, er is ook het Bruegelproject van de Vlaamse Regering met de administratie Cultuur en met de leefmilieuadministratie Aminal, dat een symbiose van cultuur en natuur beoogt in de Vlaamse Rand rond Brussel.

Het risico bestaat dat nu een trendbreuk is ingezet, dit in uitvoering van de principes die het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen vooropstelt inzake de ruimtelijke evolutie van de zogenaamde stedelijke gebieden. Ik citeer: 'In het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen worden stedelijke gebieden van verschillende niveaus geselecteerd. Binnen de stedelijke gebieden wordt een stedelijk gebiedsbeleid vooropgesteld waarbij ontwikkeling, concentratie en verdichting uitgangspunten zijn.' Om de pil te vergulden staat erbij: 'Hierbij dient steeds rekening gehouden met de draagkracht van het stedelijk gebied en de leefkwaliteit van bewoners.'

Onder invloed van de eerste storm van protest op het RSV is de formulering over de gebiedsspecifieke ontwikkelingen voor het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel reeds heel wat voorzichtiger en genuanceerder geworden en wordt zelfs even gewag gemaakt van 'het behoud van een groene gordel', terwijl ook wordt verwezen naar de doelstellingen van Vlabinvest bij het afbakeningsproces voor het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel en bij het uitwerken van gebiedsspecifieke ontwikkelingsperspectieven inzake bouwen. In het Rapport focusbepaling wordt de oorspronkelijke lijst van geselecteerde gemeenten voor het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel sterk gereduceerd. Dat alles is alvast een positieve evolutie.

Blijkbaar is een en ander te wijten aan een planologische misvatting bij de conceptie van het RSV in de jaren negentig. Iedereen beseft natuurlijk dat de suburbanisatie van Brussel reeds op Vlaams grondgebied

heeft gewoekerd op het ogenblik van de goedkeuring van de gewestplannen. Maar juist dankzij het gewestplan is deze ongeordende voorstedelijke ontwikkeling stopgezet en duidelijk onder controle gekomen.

Nu is men blijkbaar bij de voorbereiding van de nieuwe plannen een fout gegroeide toestand als norm gaan hanteren en verheffen zodat voor de toekomst een diametraal tegenovergesteld ruimtelijk beleid van verdichting en verdere verstedelijking dreigt te worden goedgekeurd. Ook de beoogde verdichting in de plannen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest met de doelstelling nieuwe inwoners aan te trekken en de stadsvlucht tegen te gaan, dreigt onderuit te worden gehaald door een concurrerend Vlaams stedelijk gebied.

De vraag rijst of de planners zich voldoende bewust zijn van de maatschappelijke doelstellingen die in de Vlaamse Rand leven om geen verdere kolonisatie, verfransing en vervolgens annexatie vanuit Brussel meer toe te laten en vooral om het streekeigen karakter van de Vlaamse Rand zo veel mogelijk te beveiligen, waarin het gewestplan reeds vanaf 1967 een zo belangrijke ruimtelijk ondersteunende rol speelde. Aan het gewestplan lag een uitgesproken sociologisch-voluntaristische visie ten grondslag naar het voorbeeld van de ‘urban containment’ en ‘green belt policy’ in de Londense agglomeratie en van het planologisch beleid ter beveiliging van het ‘Groene Hart’ in de randstad Holland. Dit werd mee gesteund door het cultureel beleid van de ‘gordel van smaragd’ van cultuurcentra in de Vlaamse Rand rond Brussel, die de voorbode en aanzet waren voor het huidige beleid van de Vlaamse Regering voor de Vlaamse Rand. Niemand bij ons – behalve waarschijnlijk de promotoren en betonboeren – wenst dat dit beleid onderuit zou worden gehaald.

Om de doelstellingen van het Randbeleid van de Vlaamse Regering en van de aanvullende regeerverklaring van 18 mei te realiseren, moeten de doelstellingen voor het Vlaams stedelijk gebied in totaal tegenovergestelde richting geherformuleerd worden. Waar enigszins nog mogelijk, moet de open buffer die de Vlaamse Rand vormt tegenover Brussel, veel eerder versterkt worden in plaats van de voorgestelde verdichting en verdere verstedelijking. De meest gevaarlijke tendens in het Rapport focusbepaling is dat voor een aantal gebieden de bufferfunctie volledig wordt opgegeven en dat gepleit wordt voor een ruimtelijke en fysieke aansluiting bij Brussel. Het afbakeningsvoorstel voor het Vlaams stedelijk gebied

rond Brussel is het werk van vijf studiebureaus en stelt voor om zes deelgebieden af te bakenen als Vlaams stedelijk gebied: de zuidelijke kanaalzone, met Lot, Drogenbos, Ruisbroek en de verstedelijkte oostkant van Sint-Pieters-Leeuw; het centrum van Dilbeek; de industriegebieden en woonkernen van Zellik en Groot-Bijgaarden; het centrum van Wemmel; Strombeek-Bever en Koningslo; het stadsdeel Zaventem, namelijk één groot stedelijk gebied van Grimbergen, Vilvoorde, Machelen, Zaventem, Sterrebeek, Kraainem, Wezembeek tot Tervuren.

Blijkbaar mangelt er toch een en ander aan het rapport. Ik verwijs naar de adviezen van de verschillende gemeenten. Ik neem als voorbeeld het advies van Asse, dat heel wat tegenstrijdigheden heeft vastgesteld. Zo worden waardevolle gebieden als niet-waardevol weergegeven en minder waardevolle gebieden worden als zeer waardevol weergegeven. Door een verkeerde inventarisatie worden niet de juiste conclusies getrokken. Het gemeentebestuur zegt steeds te hebben gepleit voor wooninbreidingsgebieden en stadskernrenovatie enerzijds en het vrijwaren van de open ruimte en groengebieden anderzijds. Het gemeentebestuur vraagt vooral aandacht voor het feit dat Zellik reeds enorm verstedelijkt en bebouwd is en vraagt geen bijkomende druk.

Waar de Franstalige partijen met het FDF voorop, tot nu toe niet in geslaagd zijn, namelijk het doorbreken van het Brusselse keurslijf en de realisatie van een ‘très grand Bruxelles’, mag de Vlaamse overheid nu niet op een schoteltje aanbieden. Deze gebieden dreigen namelijk ten prooi te vallen aan een verregaande verdichting en verstedelijking, als overloopgebied van Brussel, hoewel men herhaaldelijk aangeeft dat dit niet het geval mag zijn. De praktijk in Vlaams-Brabant is echter anders. Ze leert dat verdere verstedelijking en het opgeven van open ruimtes gelijk staat aan verfransing en aan het verder uitdeinen van de Brusselse olievlek.

Uiteraard zijn we zeer gevoelig voor het argument van de economische ontwikkeling en werkgelegenheid. We vinden dit zeer belangrijk. Halle-Vilvoorde scoort wat werkgelegenheid betreft trouwens niet slecht, met een werkloosheidspercentage van 5,69 percent tegenover een Vlaams gemiddelde van 8,01 percent in juni 2005. Er wordt gepleit voor de reconversie van bestaande bedrijventerreinen, wat prima is. De kanaalzone in Vilvoorde is een uitstekend voorbeeld van hoe het kan. Er wordt ook gepleit voor het aansnijden van grote gebieden die nu in landbouw-

gebied en in landelijk of landschappelijk waardevol gebied liggen. Er is zonder enige twijfel nood aan bijkomende terreinen maar we pleiten ook hier voor een omzichtige aanpak. Waarom alles concentreren in de onmiddellijke nabijheid van Brussel, waar de congestie al zo groot is, terwijl ook in andere regio's nog ruimte en vraag is voor bijkomende bedrijventerreinen?

Mijnheer de minister, we zijn ten zeerste bezorgd over de toekomst van de Rand en van de Groene Gordel. In het rapport ontbreekt een analyse over het verband tussen een verdere verstedelijking en de gebiedsspecifieke samenlevingsproblemen in de Rand zoals verfransing, sociale verdringing, internationalisering, beschadiging van het sociale en culturele weefsel. Moet zo'n grondige analyse het proces van afbakenen niet voorafgaan? Welke stappen worden hiervoor alsnog ondernomen?

Zijn er prognoses gemaakt over de verwachte inwijking vanuit Brussel naar de Vlaamse Rand, rekening houdend met de wil van de Brusselse overheden om de stadsvlucht tegen te gaan?

In de aanvullende regeerverklaring van 18 mei 2005 staat: 'Wij zullen erover waken dat in het ruimtelijk ordeningsbeleid een halt wordt toegeroepen aan het onverantwoord aansnijden van open ruimte en de sluipende uitbreiding van Brussel.' Hoe ziet u de concrete uitwerking van dit principe in het licht van de afbakening van het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel?

Het Rapport focusbepaling stelt een eerder beperkte afbakening voor van het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel in vergelijking met de eerste lijst. Wij vinden dit op zich een stap vooruit, maar er stelt zich dan de vraag wie bevoegd is of wordt inzake de ruimtelijke planning voor die gemeenten die niet opgenomen zouden worden in het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel, maar die nu ook niet opgenomen zijn in het op 7 oktober 2004 goedgekeurde ruimtelijk structuurplan Vlaams-Brabant? Welke visie mag en kan voor die gemeenten worden ontwikkeld? Hoe moet dit dan procedureel aangepakt worden?

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de heer Demesmaeker heeft de geschiedenis van de ruimtelijke ordening en

planologie van onze streek goed geschetst. Hij heeft gezegd dat er met het RSV een soort trendbreuk is gekomen. Dat is juist. Naar aanleiding van de bespreking destijds in het parlement over het RSV hebben we al gewezen op het feit dat de Vlaamse Regering zich toen al, en nu blijkbaar ook als ze het ontwerp van afbakening – weliswaar nog in zijn overlegfase – onder ogen krijgt, heeft laten leiden door planologen die geen rekening houden met het feit dat Halle-Vilvoorde nu eenmaal iets anders is dan bijvoorbeeld de regio rond Antwerpen of Gent. Men kan sociaal en vooral taalkundig, en dus ook politiek gezien, Halle-Vilvoorde niet gelijkschakelen met bijvoorbeeld het ommeland van andere steden. Planologen hebben daar blijkbaar geen rekening mee gehouden. Brussel is voor hen de kern van de zaak, en daar zijn ze in hun ontwerp van uitgegaan.

Mijnheer de minister, wij hebben in onze regio al lang last van wat we de 'verbrusseling' noemen, namelijk dat we een soort overvloeigebied zijn van het Brusselse Gewest op alle mogelijke vlakken, zowel wat betreft druk op de woningmarkt, als verfransing, vervreemding, internationalisering, en noem maar op. Blijkbaar hebben de planologen daar geen rekening mee gehouden.

Wij hebben altijd gevonden, en ook de planologen van de jaren zeventig, dat die verbrusseling uniek is en dus een unieke aanpak vergt. In plaats van de verbrusseling te stoppen door onder meer een beleid inzake ruimtelijke ordening te voeren, hebben we de indruk dat men, weliswaar ongewild, die evolutie nog gaat versterken.

Nergens in het rapport lezen we iets over die belangrijke samenlevingsproblemen waarmee men vandaag in Vlaams-Brabant en Halle-Vilvoorde in het bijzonder, wordt geconfronteerd. Dat heeft te maken met het bijzondere feit dat deze studie over het ontwerp van afbakening, net zoals het RSV, zich qua ruimtelijke ordening afstemt op de behoeften van Brussel. Het uitgangspunt zou juist omgekeerd moeten zijn, namelijk dat men bij de ruimtelijke ordening, zowel wat woonontwikkeling als wat economische ontwikkeling betreft, uit zou gaan van de eigen behoeften van de regio. Uitgaan van de behoeften van het Brusselse Gewest, terwijl we zowel over de ruimtelijke ordening als het algemeen beleid daar niks te vertellen hebben, is nogal eigenaardig. De Vlaamse Regering heeft immers qua ruimtelijke ordening niets te vertellen over Brussel, zowel in zijn nationale als internationale rol.

De oorzaak van eventuele kwalen zit in Brussel. Wat gebeurt er in Brussel op het vlak van ruimtelijke ordening en van economische ontwikkeling? Wat is de internationale rol van Brussel? Wat zal dat alles betekenen in het licht van de uitbreiding van de Europese Unie? Dat zijn allemaal fenomenen die op ons afkomen en waar planologen geen rekening mee houden. Ze zien dat als een groot gebied, zonder rekening te houden met de sociale en vooral taalkundige verschillen en de impact van Brussel op de regio op taalkundig gebied en bijgevolg ook op politiek gebied. Dat is onze grote kritiek op het RSV, waarvan we nu een uitvloeisel zien in het ontwerp van de afbakening.

Ik weet wel dat er in het rapport veel aandacht wordt besteed aan een aantal groene gebieden en open ruimte, in en rond het stedelijk gebied, maar die uitgebreide passages komen over als een soort glijmiddel waarmee men een beleid van grootschalige stedelijke ontwikkeling aanvaardbaar wil maken. Of men het nu wil of niet, bij ons betekent verstedelijking ook verfransing, dat kunnen we elke dag vaststellen. Men kan dus planologisch gezien niet uitgaan van de stelling dat Halle-Vilvoorde een aanhangsel is of een overvloeigebied van Brussel. We stellen tevens vast dat er qua flankerend beleid, namelijk het opvangen van eventuele gevolgen van de ontwikkeling van Brussel in al zijn aspecten, weinig sprake is. Dus hebben we ook dezelfde vraag inzake economische ontwikkeling. Natuurlijk zijn we daar voorstander van. De heer Demesmaeker heeft er al op gewezen: we zijn een regio die het qua tewerkstelling zeer goed doet en die zeer veerkrachtig is. Kijk maar naar het Renault-debacle, dat in min of meerdere mate in een paar jaar is geabsorbeerd. Het heeft niet structureel tot een grotere werkloosheid geleid en we zijn daar blij om. We stellen ons ook vragen bij het feit dat er meer dan 220 hectare nu plots zou moeten worden voorbestemd. Zijn die allemaal luchtvaartgebonden? Ik denk het niet. Er liggen nog industrieterreinen te wachten in de regio van Tienen en het Hageland, waar de werkloosheid veel groter is. Waarom niet een deel economische activiteit daarheen brengen? Bij ons de economische activiteit verhogen, is op zich natuurlijk goed, maar het lokt veel meer mensen naar hier die niet van de regio zijn maar hier wel komen werken en er ook willen komen wonen. Zo krijgen we een vicieuze cirkel.

Zeker inzake woonbeleid is er wat dat betreft geen enkel flankerend beleid. Daar zal Vlabinvest, wat nu al een druppel op een hete plaat is, niets aan veranderen. Ik geef het voorbeeld van Lot, waar in de oude

fabriek van Artic lofts zijn gemaakt. Een prachtig, knap en mooi project, maar van de 45 lofts is er driekwart naar Franstaligen gegaan. Dat bedoel ik met de realiteit dat verstedelijking bij ons nu eenmaal verfransing betekent. Als men daar vanuit planologisch oogpunt geen rekening mee houdt, dan is men volgens ons verkeerd bezig wat het uitgangspunt betreft.

Het RSV komt nu in uitvoering, het proces is nu begonnen met de overlegprocedure. Het verontrust ons enorm dat men het denkspoor van de Vlaamse gordel als buffer rond Brussel tegen de verstedelijking en verfransing in, zoals het in de jaren zeventig gold – dat was toen een politiek statement – gedurende de laatste jaren stilaan aan het verlaten is.

Toen het RSV in zijn eerste versie naar buiten kwam, heb ik enkele politici uit onze regio horen zeggen dat het FDF het niet beter had kunnen schrijven. Men moet bij ons ook altijd de politieke kant van de zaak bekijken, en dat is ook altijd de thesis geweest van Franstalige politici. Brussel is sociaal-economisch veel groter dan die negentien gemeenten. Eens men dat erkent en er ook een beleid voor voert, wat men nu wil doen, sluit dat aan bij de politieke aspiraties van een aantal mensen.

Ik geef een voorbeeld. Over het Erasmusziekenhuis in Anderlecht, op de rand van Halle-Vilvoorde, zegt het ontwerp van het consortium heel eenvoudig dat wij qua ruimtelijke ordening ondersteunende maatregelen moeten nemen ter ontwikkeling van de site van Erasmus. Wij hebben aan Erasmus echter niets te zeggen, want het ligt op het grondgebied van het Brusselse Gewest. Er zijn nog talloze voorbeelden te noemen. We gaan een ruimtelijkeordeningsbeleid voeren in functie van de behoeften van Brussel, en dat is een fundamenteel verkeerd uitgangspunt.

Van sommige gemeenten komen er negatieve adviezen en dat verheugt ons. De heer Demesmaeker heeft Asse genoemd, maar er is ook Beersel, waar het gemeentebestuur fundamentele bezwaren heeft geuit. Ook niet onbelangrijk is het standpunt van de vzw de Rand in dezen, die jaren geleden van de Vlaamse Regering de uitdrukkelijke opdracht heeft gekregen om te waken over het Vlaamse karakter van de Rand. De vzw heeft zich bijzonder kritisch uitgesproken over wat nu ter tafel ligt, om het zacht uit te drukken.

Ik citeer de vzw de Rand: 'De vzw de Rand vindt het noodzakelijk dat de Vlaamse Regering haar beleids-

visie op het vlak van ruimtelijke ordening voor de Rand rond Brussel nauwkeurig omschrijft, strategisch onderbouwt en deze visie ook duidelijk vertaalt in de stedenbouwkundige benadering van deze regio. De vzw de Rand dringt erop aan dat binnen het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel een duidelijk beleid gevoerd wordt voor de beperking van bijkomende woongelegenheden. De vzw de Rand pleit ook voor het uitvoeren van een grondige huisvestingsstudie voor de Vlaamse Rand waarbij het Nederlandstalige karakter van de streek een prioritaire doelstelling is. De vzw de Rand zal de concrete voorstellen voor afbakening en gebiedsspecifieke bepalingen aan deze opmerkingen en aanbevelingen toetsen. De vzw de Rand dringt er ten slotte op aan dat strikt planologische overwegingen eerst worden getoetst aan de doelstellingen van de Rand, die trouwens gelijklopen met de doelstellingen van de Vlaamse Regering en de provincie Vlaams-Brabant.’

Dus als de vzw de Rand, die van de Vlaamse Regering specifiek de opdracht heeft gekregen om een beleid te ontwikkelen tot behoud van het Vlaamse en Nederlandstalige karakter van de Rand, al zulke fundamentele opmerkingen maakt, hebben wij ook onze vragen bij wat nu voorligt. We vragen of u bereid bent om de specifieke doelstellingen en uitgangspunten met betrekking tot de afbakening van het stedelijk gebied in onze regio te herzien.

Met welke opdracht werd het consortium van studie bureaus dat het Rapport focusbepaling heeft opgesteld, belast? Hoe komt het dat het consortium Halle-Vilvoorde niet beschouwd als een aparte, in de eerste plaats politieke, entiteit, maar als een aanhangsel van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest? Waarom heeft het consortium geen rekening gehouden met de sociologische en dus ook politieke impact van de rol en de ontwikkeling van Brussel op Halle-Vilvoorde, en stemt de ruimtelijke ontwikkeling van Halle-Vilvoorde af op de noden en behoeften van Brussel? Is de minister het eens dat met het ontwerp van afbakening de verbrusseling van Halle-Vilvoorde nog zal toenemen? Hoe staat het met het flankerend beleid dat de gevolgen van de verstedelijking moet opvangen? Is de minister bereid alsnog de verkeerde uitgangspunten van de stedelijke afbakening te herzien?

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Ik wil nog enkele klemtonen leggen. Ik besef dat ik hier het woord neem als Brus-

selaar en dat me dat, zeker bij mijn Vlaams-Brabants gehoor, in deze thematiek misschien per definitie verdacht maakt. Ik wil er toch de nadruk op leggen dat een aantal zaken die de vorige sprekers naar voren hebben gebracht, ook mijn bekommernissen zijn. Mijn familiekring, mijn vriendenkring en mijn sociaal weefsel beperken zich niet tot de Brusselse biotoop maar strekken zich uit tot over de grenzen van Brussel tot in Halle-Vilvoorde. Dankzij mijn vele wekelijkse fietstochtjes in het Pajottenland en ten noorden van Brussel, ken ik Meise bijna zo goed als de heer Demesmaeker en Lennik bijna zo goed als de heer Van Hauthem. Dit bij wijze van captatio benevolentiae.

Brussel ligt daar en zal daar blijven liggen. In die zin mogen we onze zin voor realiteit niet verliezen. Daarmee wil ik niet zeggen dat de planologen die nu de studie hebben gemaakt, gelijk hebben. Ik zou ook graag wat nadere informatie krijgen over het statuut van die studie. We zijn nu aan het verzeilen in een soort self-fulfilling-prophecy-scenario. Ik weet ook dat bepaalde wijken van Vlaams-Brabant zeer nauw verweven zijn, om niet te zeggen bijna naadloos overgaan in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, maar als we dat nog meer gaan benadrukken, zal het alleen nog maar toenemen. Dat dreigt gewoon door het feit dat Brussel daar ligt, vanzelf toe te nemen. Of we dat nog zelf moeten aanmoedigen, is zeer de vraag. Ik deel wel de vragen van de heer Demesmaeker.

Tussen haakjes, dat is geen zaak van ruimtelijke ordening. Dat onderwerp hoort wellicht thuis in een andere commissie. Het toont nog maar eens aan dat we aan de rand van Brussel een duidelijk Vlaams beleid moeten voeren. Als we echter de verfransing, verstedelijking en internationalisering willen tegen gaan, kunnen we best alle hefbomen en instrumenten waarover de regering beschikt, richten op Brussel. Het is daar dat de overloop voor een deel kan worden gestuurd via het onderwijs, cultuur en welzijn. Ik ga daar nu niet verder op in. Dat debat moeten we in een andere commissie voeren.

Het RSV op zich is wel een goed instrument. Ik heb wel enig begrip voor de planologische aanpak. Toch lopen er drie zaken fout in het plan met betrekking tot het specifieke debat over Brussel-Vlaams-Brabant. Het blijft heel moeilijk om Brussel als een witte vlek te beschouwen in het ruimtelijk structuurplan. Ik begrijp dat wordt gezegd dat we geen hefbomen hebben voor zaken van stadsontwikkeling. Toch is het absurd om een beleid te voeren voor de Rand en

te doen alsof Brussel een witte vlek is. Ik ben niet naïef. Toch denk ik dat er mogelijkheden zijn. Zoals de heer Demesmaeker heeft gezegd, wil Brussel de stadsvlucht tegengaan. In de mate van het mogelijke moeten we streven naar een objectief bondgenootschap.

Er is ook al gezegd dat er te weinig aandacht is voor de eigenheid van Halle-Vilvoorde op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling. De ontwikkeling van Halle, van Vilvoorde, van Asse en van Tienen komt helemaal niet voor in de huidige studies. Dat is fout. Zelfs al wil de grootstad Brussel zich niet verder ontwikkelen, dan zal dat toch gebeuren. We kunnen dat betreuren, het is echter een realiteit. We moeten er wel voor zorgen dat een aantal kernen rond Brussel een eigen dynamiek van ontwikkeling krijgen en worden gestimuleerd.

Het is, ten slotte, vreemd te moeten vaststellen dat de planologen, ook al hebben ze misschien vanuit hun oogpunt volledig gelijk, absoluut geen rekening houden met het beleid dat minister Vandenbroucke inzake de Vlaamse Rand voert. Mijnheer de minister, in welke mate worden bepaalde zaken op elkaar afgestemd? Wat is het statuut van de studie? De planologische inkleuringen vallen moeilijk te rijmen met de globale Vlaamse politiek. Hoe kan die zaak worden bijgestuurd en opgelost?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, vorige week hebben we al de kans gehad om als opwarmertje een discussie te voeren. Het is interessant dat we vandaag de gelegenheid krijgen om officieel af te rekenen met een aantal stellingen die in de media over deze zaak worden ingenomen. Dat is ook de reden waarom ik over een aantal delen een vrij theoretisch antwoord zal geven. Het is echter noodzakelijk dat we goed duiden wat er is en wat er nog niet is. De vraag van de heer Gatz over het statuut van het document is de meest interessante. Uiteindelijk draait daar alles rond.

Mijnheer Demesmaeker, het lijkt me aangewezen even kort te focussen op de gevolgde werkwijze inzake het overlegproces voor het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel. Het overlegproces verloopt in drie fasen. Dat is zeer uitzonderlijk. Bij de andere overlegprocessen met betrekking tot de afbakening

in Aalst, Mechelen, Brugge, Gent en Kortrijk hebben we veel meer geïntegreerd gewerkt. Juist door de gevoeligheid die bestaat ten opzichte van dit dossier, werken we in drie fasen.

De eerste fase betreft de focusbepaling. Die bepaling heeft geleid tot het fameuze Rapport focusbepaling. Dit rapport had de bedoeling een eerste voorstel te formuleren. Het gaat dus niet om een ontwerp, zoals ik hier een paar keer heb gehoord. Het is zelfs geen voorontwerp. Het was de bedoeling dat op basis daarvan een aantal beleidsvragen zouden kunnen worden geformuleerd. Ik gebruik hier bewust de voorwaardelijke wijs.

In de tweede fase, die momenteel door mijn administratie wordt voorbereidt, wordt getracht beleidsmatig oriëntatie te geven aan het overlegproces aan de hand van het beantwoorden van de gestelde beleidsvragen. Deze fase van tussentijdse besluitvorming, die mee op basis van ingewonnen adviezen gebeurt, is noodzakelijk. Ik ben er me immers ten zeerste van bewust dat er heel wat verwachtingen en gevoelheden bestaan omtrent het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel. Dat blijkt trouwens overduidelijk uit de bezorgdheid die u in uw vraag verwoordt.

In een derde fase kunnen, op basis van de tussentijdse besluitvorming in fase 2, de opties mogelijk verder op een gemandateerde wijze worden uitgewerkt. De finaliteit van de uitspraken in het overlegproces ligt uiteraard bij maatregelen in de ruimtelijke ordening. Ik ben immers niet de minister van de Brusselse Rand of van de Vlaamse Rand, van Welzijn of Openbare Werken. Ik ben minister van Ruimtelijke Ordening. Dit gebeurt door de opties in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen een verantwoorde en goed overlegde gebiedseigen vertaling te geven. De verwachting bij sommige actoren om tal van andere aspecten, zoals sociologie, milieu, en dergelijke meer, bijkomend als finaliteit te zien, kan dan ook niet vanuit het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening worden ingelost.

Van bij de start van dit overlegproces werd klaarheid gebracht over de finaliteit en werd getracht de angst van sommigen voor algehele verstedelijking weg te nemen. Alle partners weten dat verstedelijking geen synoniem is voor het volbouwen van het gebied, het volledig asfalteren of het algeheel toelaten van appartementsbouw. Het overlegproces betreft daarentegen een nauwgezette oefening, die naast ruimte

voor wonen of werken, ook in sterke mate focust op de open ruimte in functie van het beleid inzake de groene gordel.

Ik moet spijtig genoeg vaststellen dat sommigen in de pers foutief blijven beweren dat mijn overleginitiatief verstedelijking en verbrusseling tot doel heeft. Ik zou zeggen dat het tegendeel het geval is. Het weze bovendien duidelijk dat het overlegproces evenmin tot doel heeft om de gewestgrenzen in vraag te stellen.

Als afsluiting van de eerste fase werd aan niet minder dan 50 actoren advies gevraagd binnen een termijn van 3 maanden. Het gaat over het advies van de gemeentebesturen, het provinciebestuur, de Vlaamse administraties en tal van organisaties, belangengroeperingen en vanzelfsprekend ook de vzw de Rand. We vroegen hun een advies te geven over een document dat was opgesteld door een consortium van vijf bureaus, aan wie de opdracht was toegewezen na een aanbesteding.

– De heer André Van Nieuwkerke treedt als waarnemend voorzitter op.

Op basis van de overgemaakte adviezen is mijn administratie bezig met de inventarisatie en de analyse. Deze fase is nog niet afgewerkt. Uit een eerste vaststelling blijkt dat de inhoud van de adviezen zeer sterk uiteenlopend is en dat er vanuit de betrokken actoren sterk tegenstrijdige signalen worden gegeven. Sommige adviezen staan echt diametraal tegenover elkaar. Een aantal stellen dat de voorliggende voorstellen in het Rapport focusbepaling veel te ver gaan, terwijl andere adviezen pleiten voor een veel ambitieuzere ruimtelijke ontwikkeling.

Zoals gesteld, zal ik de beleidsvragen uit het Rapport focusbepaling voorleggen om te komen tot een tussentijdse besluitvorming op het niveau van de Vlaamse Regering. Het Rapport focusbepaling is een administratief document. Indien u mij de vraag niet had gesteld, had ik het nog niet in handen gehad. Het document moet nog officieel worden overgemaakt, samen met de adviezen en – vooral – de analyse. Op basis daarvan starten we een debat op met alle betrokken ministers binnen de Vlaamse Regering. Daarna kunnen we komen tot tussentijdse besluitvorming om, al dan niet bijgestuurd, de tweede fase te starten.

Mijnheer Demesmaeker, het oogmerk van de overlegopdracht beperkt zich in eerste instantie tot de

aspecten inzake ruimtelijke ordening. De gevraagde specifieke analyse over bijvoorbeeld sociale verdringing en beschadiging van het sociale en culturele weefsel, kunnen in deze fase bezwaarlijk door het beleidsdomein ruimtelijke ordening worden uitgevoerd. In een tweede fase voeren we politiek overleg. Voor mij spreekt het voor zich dat de vakministers of de coördinerende minister voor de Vlaamse Rand hun rol spelen in het verdere proces.

Nadat de opdracht werd gegeven, hebben we in een interkabinettenwerkgroep toelichting gegeven aan alle kabinetten, om de activiteiten en de waarde van het document te duiden. Voor mij is het een informatief document, dat een eerste blik werpt op de aanpak van het afbakeningsproces. Het is dus geen voorontwerp, laat staan een ontwerp van afbakening.

Mijnheer Demesmaeker, het is niet de opdracht van het beleidsdomein ruimtelijke ordening om uitspraken te doen over een aantal problemen die u aankaart. Het is een planologisch document, dat geen rekening houdt met een aantal opmerkingen en vragen die vandaag werden geformuleerd. De inhoudelijke uitgangspunten van de overlegopdracht, zoals ook opgenomen in het gebiedsspecifiek ontwikkelingsperspectief in het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen, houden immers al rekening met de gekende samenlevingsproblemen. U hebt volkomen terecht geconstateerd dat deze aspecten aan de basis lagen van de wijzigingen in de gebiedsspecifieke opties voor het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel bij de definitieve besluitvorming over het RSV in 1997. Aan het RSV, dat door dit parlement werd goedgekeurd, geven we nu uitvoering.

Op bladzijde 374 van het RSV worden heel wat passages gewijd aan de aanpak van de afbakening van het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel. In een van de eerste alinea's staat dat de afbakening niet op dezelfde manier kan gebeuren als de andere afbakeningsprocessen. Bovendien wordt zeer duidelijk aangegeven dat de suburbanisatie bestreden moet worden. Ook het belang van de groene gordel wordt heel duidelijk aangetoond: de onbebouwde ruimte van de groene gordel kan niet worden aangesneden voor wonen, werken en infrastructuur. Dat staat letterlijk in het RSV van 1997.

Ik beweer niet dat er zich, na de rapporten, geen bijkomend onderzoek opdringt. We moeten kijken waarover nog vragen bestaan en waar we eventueel moeten bijsturen. De beleidsvragen uit het Rapport

focusbepaling zullen we, samen met een synthese van de bevraging van de 50 actoren, bespreken binnen de Vlaamse Regering. Op basis hiervan komen we tot een tussentijdse besluitvorming. De Vlaamse Regering volgt het proces, stuurt het bij of geeft opdrachten voor bijkomende studies en analyses, vooraleer we de tweede fase opstarten. Mijnheer Demesmaeker, in die optiek sluit ik zeker niet uit dat de tussentijdse besluitvorming met betrekking tot het Rapport focusbepaling uw vraag om een aantal zaken bijkomend te onderzoeken, honoreert.

Ik heb gepoogd een synthesesedocument met een ruimtelijke finaliteit op te stellen. Wat mij betreft, mag het een sneuveltekst worden genoemd. Het is een tekst waarop kan worden geschoten, maar we moeten met iets starten. Ik denk dat onder meer minister Vandembroucke, als coördinerend minister voor de Vlaamse Rand, een belangrijke rol zal spelen in het verdere proces. Hij zal moeten sturen.

Mijnheer Demesmaeker, ik kan u geruststellen. Het uitgangspunt van het beleid inzake wonen, vervat in het Rapport focusbepaling, is erop gericht inwijking vanuit het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest naar het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel tegen te gaan. Het spreekt dan ook voor zich dat alle kansen moeten worden geboden aan de stedelijke initiatieven die het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zelf neemt op het vlak van huisvesting. De voorgestelde woonontwikkeling in het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel is dan ook gebaseerd op prognoses inzake de eigen groei, dus zonder migratie – het klassieke concept van de gesloten woonbehoeftestudies –, en gericht op het tegengaan van verdere suburbanisatie in de ruimere Vlaamse Rand. Dat doet geen afbreuk aan het feit dat het bij de tussentijdse besluitvorming perfect mogelijk is dat wordt nagegaan welke engagementen vereist zijn om deze uitgangspunten ook daadwerkelijk in de praktijk om te zetten.

Mijnheer Van Houthem, u zegt dat er met elke nieuwe woning een Franstalige bij komt.

De heer Joris Van Houthem: Mijnheer de minister, ik heb gezegd dat er geen flankerend beleid is. Dat is een tweede probleem.

Minister Dirk Van Mechelen: Dat is geen probleem van ruimtelijke ordening. Ruimtelijke ordening stelt de vraag of we woongelegenheden creëren. Daarna stelt zich de vraag wie er komt wonen. We moeten

dus een onderscheid maken tussen ruimtelijke ordening en huisvesting.

In het Rapport focusbepaling willen we het principe van de Vlaamse Regering, om een halt toe te roepen aan het onverantwoord aansnijden van open ruimte en de sluipende uitbreiding van Brussel, daadwerkelijk concretiseren. Ik heb samen met minister Vandembroucke de passage geschreven in de Verklaring van de Vlaamse Regering van 18 mei 2005. Ik weet perfect wat de bedoeling was van die zin in de toespraak van de minister-president.

We moeten vooral een sterke visie ontwikkelen op de groene gordel. Er zijn heel wat aanzetten: verbindingen om het openruimtenetwerk versterken, waardevolle ingesloten ruimte als deel van het openruimtenetwerk en structuurbepalende en mogelijk grensstellende elementen op basis van het openruimtenetwerk. Het is een basisdocument dat nu moet worden ingevuld, maar het staat er wel letterlijk in. Zeggen dat we het concept van de groene gordel verlaten, is de waarheid geweld aandoen. Als dat gevoel ontstaat, moeten wij erover waken dat dat niet gebeurt.

De openruimtegebieden zijn een afwegingselement, dat ten opzichte van alle andere ruimteclaims zwaarder moet kunnen doorwegen. Bij het afwegen van ruimteclaims moet het begrip en het karakter van de groene gordel bepalend zijn voor de andere ruimteclaims. Dat zal aanleiding geven tot een aantal beslissingen die de Vlaamse Regering moet maken voor de tweede fase aanvangt.

Niettegenstaande ik deze aanpak ten volle steun, heb ik van mijn administratie vernomen dat, naar aanleiding van de advisering, diverse actoren hun twijfels hebben geuit over de methodiek – enerzijds omwille van het geven van te weinig bescherming aan de open ruimte, anderzijds omwille van het geven van te veel bescherming aan de open ruimte. Het spreekt dan ook voor zich dat ook terzake, bij de tussentijdse beleidsmatige afweging, zich een bijkomende oriëntatie of besluitvorming opdringt. Ofwel is die methodiek waterdicht en kunnen we ermee doorgaan, ofwel voelen we dat er een lacune bestaat, zoals wordt gesuggereerd, en dan moet de regering bekijken hoe er kan worden bijgestuurd en besluitvorming tot stand kan worden gebracht om hard te maken wat het hele parlement wil. Ik denk immers dat alle partijen het erover eens zijn dat dit is wat wij willen.

Wat uw vierde vraag betreft: er kan uiteraard geen wijziging qua bevoegdheden voor gemeenten optreden. We hebben hetzelfde debat gevoerd met betrekking tot het stedelijk afbakeningsproces van Gent, naar aanleiding van een veeleer ongelukkige uitspraak van de burgemeester. U vroeg wat er gebeurt met gemeenten die erbuiten vallen. Sommige gemeenten zullen er immers buiten vallen, sommige erbinnen en sommige deels erbinnen en deels erbuiten. Er is immers een verschil tussen een afbakeningsproces en gemeentegrenzen. Dit is geen bestuurlijke, maar een planologische afbakening. De Vlaamse overheid zal geen planningsinitiatieven nemen in functie van stedelijke ontwikkelingen in de gemeenten die er geheel buiten vallen. De gemeenten die geheel buiten de afbakening zouden komen te liggen, ressorteren immers logischerwijze onder het buitengebiedbeleid. Het RSV voorziet daar in een hele reeks maatregelen. Eventuele gemeentelijke initiatieven zullen dus worden getoetst aan de rol als gemeente in het buitengebied. Dat is dan het klassieke buitengebiedbeleid zoals bepaald in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Noteer volledigheidshalve dat in het ruimtelijk structuurplan Vlaams-Brabant in een soort terugvalscenario naast het klassieke buitengebiedbeleid is voorzien voor de initieel geselecteerde potentieel stedelijke kernen die buiten de afbakening zouden komen te liggen.

Tot slot wil ik er nogmaals op wijzen dat het voorliggende rapport geen einddocument is, maar een hulpmiddel om een tussentijdse oriëntatie te kunnen geven aan het overlegproces inzake de meest gevoelige kwesties. Ik stel vast dat uit de adviezen met betrekking tot het rapport inzake de focusbepaling blijkt dat de diverse overlegorganisaties er onderling zeer verschillende en zelfs tegenstrijdige visies op de ontwikkeling van het Vlaamse stedelijke gebied rond Brussel op nahouden. Logischerwijze dringt zich terzake bij de Vlaamse Regering een tussentijdse besluitvorming op om te proberen te komen tot een ondersteunde ontwikkelingsrichting voor het Vlaamse stedelijke gebied rond Brussel. Wat mij betreft, zijn we dit ten eerste verplicht aan de Vlamingen in het Vlaamse stedelijke gebied rond Brussel. Ook zij hebben immers nood aan echt betaalbare bouwgronden, wat noodzakelijkerwijze impliceert dat we een – weliswaar beleidsmatig terdege geflankeerd – bijkomend aanbod aan woongelegenheden creëren dat minimaal gebaseerd is op een gesloten bevolkingsprognose. Hetzelfde geldt wat de noodzakelijke bijkomende bedrijvenruimte betreft, willen we de welvaart van de regio veilig te stellen. Ik wil echter

heel duidelijk stellen dat dit moet gebeuren binnen de harde randvoorwaarden van de afweging van de begrippen ‘open ruimte’ en ‘groene ruimte’.

De vragen van de heer Van Hauthem waren iets concreter. Wat de eerste vraag betreft, verwijs ik naar het regeerakkoord, waarin vermeld staat dat de uitvoering van het RSV onverminderd voortgaat. Ik kan dus niet alles behalve dit afbakeningsproces laten doen. Het consortium heeft dus als opdracht gekregen om de opties van het RSV gebiedseigen te vertalen via een breed overlegproces. Een van de problemen is dat u eigenlijk niet akkoord gaat met de keuzes van het RSV, mijnheer Van Hauthem. Als we die dan uitvoeren, dan lijkt het me logisch dat u daar niet volledig gelukkig mee bent. Uw nederige dienaar heeft echter de opdracht het RSV van 1997 uit te voeren. Dat zal ik dan ook naar godsvrucht en vermogen proberen te doen.

De passage in kwestie uit de verklaring van 18 mei 2005 zullen we dus onverkort uitvoeren. We hebben heel wat gesteld met betrekking tot de groene gordel. Dit zal dus zwaar doorwegen ten opzichte van andere ruimteclaims. Ik hoop dat dit hele proces er uiteindelijk toe zal leiden dat de groene gordel beter beschermd is dan vandaag via de gewestplannen. De groene gordel is er. Hij is verankerd in gewestplannen en in de besluitvorming. Laten we via dit planologisch proces proberen die groene gordel te versterken. Dat is het uitgangspunt, en zeker niet het tegendeel.

Voor het overige spreekt het voor zich dat de feitelijke opdracht erin bestaat dat er een – weliswaar beleidsmatig terdege geflankeerd – bijkomend aanbod aan woongelegenheden kan worden gecreëerd dat minimaal gebaseerd is op een gesloten bevolkingsprognose. We willen dus niet de deur open zetten voor Brussel. Anderzijds zegt het RSV zeer nadrukkelijk welke bijkomende woonquota we nodig hebben. Dat geldt ook voor dit gebied. Als we die gelegenheden creëren, dan moeten we ervoor zorgen dat we de ontwikkeling van dat woonvolume onder controle hebben. Dat is dan niet meteen een opdracht van de minister van Ruimtelijke Ordening. Daar zullen we, in overleg met de andere ministers en onder coördinatie van minister Vandenbroucke, bekijken hoe we dit eventueel kunnen sturen en desnoods bijkomende instrumenten kunnen creëren. Vlabinvest werd hier al genoemd.

Vlaanderen wordt in de overlegopdracht uiteraard geenszins beschouwd als een aanhangsel van Brus-

sel. Mijnheer Van Hauthem, u kunt een ander gevoel hebben als u de resultaten bekijkt, maar dan verschillen we terzake van mening. Met alle politieke gevoeligheden moet dus rekening worden gehouden, vermits ook de passus inzake Brussel-Halle-Vilvoorde in de regeringsverklaring een uitgangspunt is voor deze opdracht.

Het rapport over de focusbepaling is een document dat een ruimtelijke finaliteit heeft en dus geenszins de politieke impact van Brussel-Halle-Vilvoorde wil onderschatten. We weten waarmee we bezig zijn. We weten waar de gevoeligheden liggen. Het is natuurlijk een oefening vanwege Ruimtelijke Ordening. We zitten geprangd wat onze opdracht betreft. De vraag is of we al dan niet bedrijventerreinen creëren, en zo ja, waar.

Momenteel wordt gewag gemaakt van 220 hectare bijkomende bedrijventerreinen in het Vlaamse stedelijke gebied rond Brussel. Ik herinner u eraan dat de heren Vanhaverbeke en Cabus in hun SPRE-studierapport (Strategisch Plan Ruimtelijke Economie) stelden dat er bijna 650 hectare nodig zou zijn om voldoende bedrijventerreinen te hebben voor de regio. Zouden we dat cijfer volgen, dan zouden we er echter rekening mee houden dat de Vlaamse Rand de taakstelling van Brussel zou opvangen. Dat doen we echter niet. Ik ben vrij nauw betrokken bij het herontwikkelingsproject van Vilvoorde, met onder meer het Waterside-project van de heer Jean-Luc Dehaene. We zijn ook ter plaatse geweest. Ondertussen hebben we de middelen van Cargovil volledig ter beschikking gesteld om de bodemsanering gestalte te geven. In deze regio moeten we heel veel verwachten van brownfieldontwikkeling. Hoe meer greenfields worden aangeboden, hoe moeilijker het immers wordt om brownfieldontwikkeling te stimuleren. Dat is gewoon een kwestie van prijszetting.

We zijn op het terrein in eerste instantie daadwerkelijk bezig met het stimuleren van de brownfieldontwikkeling en in tweede instantie zullen we moeten nagaan in welke mate we bijkomende bedrijventerreinen kunnen aanbieden. Hier mogen we niet opteren voor een complete 'standstill'. We hebben al heel wat stedelijke afbakeningsprocessen achter de rug. Ik wil u er een idee van geven of 220 hectare nu groot is of niet: in het afbakeningsproces van Turnhout hebben we 180 hectare voorzien. Als we Turnhout vergelijken met de Vlaamse Rand rond Brussel, zeggen de cijfers veel. In Aalst bijvoorbeeld, een kleine regio, gaat het om 124 hectare. De 220 hectare die naar voren

wordt geschoven, lijkt me dus niet monstrueus voor het gebied. Nogmaals, ik zet veeleer in op brownfieldontwikkeling dan op snelle greenfieldontwikkeling.

Ik ben het absoluut niet eens met de stelling dat het ontwerp van afbakening de verbrusseling van Halle-Vilvoorde nog zal doen toenemen, dat is niet de bedoeling. Daarvoor is de tussentijdse politieke besluitvorming een *conditio sine qua non*. Mochten we na het doornemen van alle adviezen tot die conclusie komen, dan zal daar een verfijning moeten gebeuren.

Wat betreft uw vijfde vraag kan ik enkel vaststellen dat in het Rapport focusbepaling een voorzichtige houding wordt aangenomen ten aanzien van het inplanten van bijkomende harde functies. Men is daar veeleer omzichtig in. Er wordt heel nadrukkelijk gesteld dat dit enkel kan als ook flankerende instrumenten worden ingezet.

Volledigheidshalve hebben we in de bijkomende machting voorzien van 25 miljoen euro voor Vlabinvest. We zullen ook het werkingsgebied vergroten van 9 naar 39 gemeenten.

In de mate dat wij vanuit dit proces kunnen meesturen, zullen we alles doen wat in onze mogelijkheden ligt om verfransing en verbrusseling van de Rand tegen te gaan.

Mijnheer de voorzitter, ik stel voor om van deze gelegenheid gebruik te maken om de afspraak te maken dat, wanneer de Vlaamse Regering tot tussentijdse besluitvorming komt, we daarover een toelichting zouden geven in deze commissie voor het proces op het terrein start. Ik weet niet of dat binnen een week, een maand of een jaar zal zijn. Het is een afschuwelijk moeilijk dossier waar we geen enkel fout uitgangspunt in kunnen dulden. We zullen moeten waken en wegen vooraleer we uiteindelijk kunnen voortgaan met het proces. Deze focusbepaling is wat mij betreft een belangrijk voorbereidend werkstuk op basis waarvan we als politici onze rol kunnen spelen.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de minister, ik dank u voor dit zeer uitgebreid antwoord, dat weliswaar theoretisch was, maar dat is nu eenmaal de aard van het beestje. Ik vond het antwoord tevens

zeer verhelderend. Ik voel aan dat onze bekommernis voor de problematiek van het Vlaamse en groene karakter van de Rand, ook de uwe is. Dat stemt me tot tevredenheid. U noemt het rapport een sneuveltekst, een term waarmee ik heel gelukkig ben. Precies vanuit onze bezorgdheid voor de problematiek die we zeer goed kennen en dagelijks aan den lijve ondervinden, hebben we erop geschoten.

Het is goed dat er ruimte komt om bij te sturen. Er zal een sociale en politieke afweging worden gemaakt. Ik zou willen vragen dit met de meeste zorg en aandacht en zeer grondig te doen. Ik ben blij dat deze commissie zal worden betrokken bij een volgende fase.

Ik ben ook zeer blij dat minister Vandenbroucke zijn rol als coördinerend minister voor het Vlaamse Randbeleid zal kunnen spelen en dat men het engagement in de aanvullende regeringsverklaring van 18 mei 2005 omtrent het ruimtelijkeordeningsbeleid in verband met de Vlaamse Rand ook wil concretiseren vanuit die sterke visie op het begrip Groene Gordel.

Ik schaar me ook volledig achter de prioriteit die u legt bij de ontwikkeling van brownfields. Al bij al ben ik tevreden met het verhelderend antwoord.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Ik dank de minister voor zijn uitgebreid antwoord. Ik heb nog twee bedenkingen waar u niet onderuit kunt, mijnheer de minister. U zegt dat u met ruimtelijke ordening bezig bent en moet bepalen wie daar in de toekomst kan wonen. U zegt ook dat u niet bepaalt wie er woont. U hebt gelijk, maar wanneer men bij ons met ruimtelijke ordening bezig is, of men het nu graag heeft of niet, is men ook met politiek bezig. Als men in de jaren zeventig de gewestplannen heeft gemaakt, dan was dat een politiek statement. Ruimtelijke ordening was niet alleen een beleid op zich vanuit een aantal principes, voor welke streek dan ook, maar het gebeurde volgens een politieke doelstelling, namelijk het behoud van het Vlaamse karakter. Daarom vind ik het jammer dat, als men aan dat consortium een opdracht geeft om een aantal principes van het RSV verder te concretiseren in de afbakening van het stedelijk gebied, men die bekommernis zelfs niet mee in het achterhoofd neemt.

Mijn tweede bedenking is dat, wat men ook doet, het vrij hachelijk blijft om een sneuveltekst van de afba-

kening van het stedelijk gebied te maken, als men niets te vertellen heeft over de rol van Brussel en men zelfs de impact van wat in Brussel gebeurt op verschillende domeinen, zowel qua ruimtelijke ordening als economische ontwikkeling, tewerkstelling, de internationale rol van Brussel, het al dan niet stoppen van de stadsvlucht en de mobiliteit niet nagaat. Ik begrijp niet dat men alle aspecten die verband houden met de ontwikkeling op verschillende domeinen van Brussel, niet in het achterhoofd houdt bij een sneuveltekst om het stedelijk gebied af te bakken. Dan is men van in het begin verkeerd bezig.

We zullen zien wat de Vlaamse Regering in die tussentijdse fase met de adviezen en opmerkingen eventueel zal doen. Dat u dit in deze commissie wilt toelichten, is misschien geen garantie maar toch een tegemoetkoming aan de bekommernissen die u eventueel deelt maar die in alle geval in de studie nog niet tot uiting zijn gekomen.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Na de technici is nu het woord aan de politici. Nu is men het advies aan het synthetiseren. Ik heb er ook geen problemen mee om in het kader van de openbaarheid van bestuur een bundeling te maken van alle adviezen en die ter beschikking te stellen aan de leden van de commissie zodat eenieder alle adviezen kan inkijken. Het is de bedoeling dat we dan een synthesesdocument maken om te bespreken op regeringsniveau.

Dan pas begint het debat waarvan u zegt dat het niet werd gevoerd. Tot nu toe ging het over ruimtelijke ordening. Nu start het politieke debat om na te gaan in welke mate er een conflict is met de politieke uitgangspunten om de verfransing en de verbrusse-ling tegen te gaan. We moeten tijdens die discussie nagaan welke flankerende maatregelen we moeten treffen en – vooral – hoe we ze kunnen uitvoeren.

Ik dank u voor uw vragen. Het is belangrijk dat de zaak in beeld komt. We stellen de documenten ter beschikking van de commissie. Zodra de Vlaamse Regering kleur bekent, kom ik naar de commissie. Ik kan daar echter geen datum op kleven. Ik neem aan dat we dit het best kunnen doen samen met de commissie voor de Vlaamse Rand en dat minister Vandenbroucke daar ook bij aanwezig is. We zullen dan toelichting geven over de stand van zaken. Daarna zullen we de tweede fase opstarten.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister, als ik me niet vergis, moesten de betrokken gemeenten hun advies binnenbrengen voor 30 september 2005. Hebben alle gemeenten dat tijdig gedaan?

Minister Dirk Van Mechelen: Drie gemeenten hebben dat nog niet gedaan.

De heer Joris Van Hauthem: Kunnen ze dat alsnog doen? Voor sommige gemeenten was het nogal kort dag.

Minister Dirk Van Mechelen: Ze hebben 3 maanden gekregen. Uiteraard zat daar de vakantieperiode tussen. Het gaat wel om termijnen van orde. Als we die adviezen nu of later krijgen, dan kunnen we die nog altijd verwerken. We hebben ook aan de betrokken gemeenten gevraagd of ze alsnog advies willen geven. We hebben daar nog geen antwoord op gekregen. Ze hebben wel het signaal gekregen dat ze de kans hebben om te reageren.

De heer Mark Demesmaeker: Om welke gemeenten gaat het?

Minister Dirk Van Mechelen: Het gaat om Drogenbos, Linkebeek en Dilbeek.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen voor strand- en dijkconstructies

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de minister, enkele weken geleden hebt u voorstellen van de provincie West-Vlaanderen goedgekeurd over wat al dan niet qua constructies kan worden toegelaten op de stranden en dijken langs de Vlaamse kust. Volgens onze informatie hebt u een aantal wijzigingen aangebracht. Dat heeft, om het nog zacht uit te drukken, tot enige commotie geleid. De bevoegde gedeputeerde voor Ruimtelijke Ordening heeft in de provin-

cieraad gezegd dat hij 'de mening is toegedaan dat de minister zich bij de opmaak van zijn beslissing duidelijk vergaloppeerd heeft. Hij moet zijn rol spelen. Die zegt dat hij de voorstellen van de provincie mag goed- of afkeuren maar niet mag wijzigen of schrappen. Hij heeft hier op zijn minst een juridisch probleem gecreëerd, waarbij alle rechtszekerheid weg is.'

Mijnheer de minister, dat kan tellen als commentaar op een beslissing van iemand die bekend staat om zijn degelijke dossierkennis. Ik heb de indruk dat u ten aanzien van de provincie of de bestendige deputatie een en ander moet goedmaken. Ik heb immers nog andere commentaren gelezen in andere kranten over andere dossiers. De provincieraad reageert hier in verband met Surfers Paradise in Knokke. Het is niet de gewoonte om het in de commissie te hebben over specifieke dossiers. Ik zal er dan ook geen vragen over stellen. Blijkbaar wordt dan gesteld dat het Vlaamse Gewest hiervoor bevoegd is. Zo beschouwd, is er een pingpongspel aan de gang tussen de bestendige deputatie, de gedeputeerde en u, als bevoegd minister.

Mijnheer de minister, de provincie meent dat u enkel mag goed- of afkeuren. Wijzigen of schrappen is blijkbaar niet toegelaten. Door uw interventie zou u juridische problemen creëren en de rechtszekerheid wegnemen. Boze tongen beweren dat u het per se mogelijk wilt maken dat er een pier komt voor het casino van Middelkerke. Welke motieven hebt u aangehaald om zaken mogelijk te maken en die niet zijn terug te vinden bij de provincie? Klopt het dat er door de wijzigingen een juridisch probleem wordt gecreëerd en dat de rechtszekerheid wordt ondergraven? Wat is nu de te volgen procedure?

De voorzitter: Mevrouw Bruyninckx heeft het woord.

Mevrouw Agnes Bruyninckx: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, mijn fractie heeft via de heer Sintobin reeds voor het reces een vraag om uitleg gesteld. Mijnheer de minister, ze kon toen nog niet worden beantwoord omdat u nog geen beslissing had genomen. De heer Decaluwe heeft hier de uitspraken van het provinciebestuur aangehaald. Het bestuur stelt dat u uw bevoegdheden hebt overschreden en vraagt u de beslissing in te trekken.

Daarnaast is er nog een ander aspect. We weten dat delen van deze provinciale ruimtelijke uitvoe-

ringsplannen overlappend zijn met speciale beschermingszones aan de kust, namelijk de habitat- en vogelrichtlijngebieden. In de toelichtingsnota van de bestendige deputatie bij de provinciale RUP's werd, conform het decreet, telkens een zogenaamde passende beoordeling opgenomen. Dat was voor het Vlaamse Gewest onvoldoende. Ze moest nogmaals worden voorgelegd aan Aminor afdeling Natuur.

De bestendige deputatie wenst in de toekomst dergelijke situaties te vermijden bij de opmaak van provinciale RUP's waarbij een passende beoordeling opnieuw noodzakelijk zou zijn. Er zijn toch een aantal onduidelijkheden. In welk stadium van de decretale procedure bij een provinciaal RUP dient een passende beoordeling aan de bevoegde administratie – in dit geval Aminor afdeling Natuur – te worden voorgelegd? Wanneer moet een passende beoordeling worden gemaakt? Het is duidelijk dat dit noodzakelijk is bij de overlapping met kwetsbare gebieden. Moet dat echter ook gebeuren wanneer een kwetsbare zone in de omgeving ligt van het uitvoeringsplan? Wat moet een passende beoordeling precies inhouden? Bestaan daarover richtlijnen? Kan de provincieraad bij de definitieve vaststelling van een provinciaal RUP afwijken van een advies van de bevoegde administratie over een passende beoordeling die deel uitmaakt van het uitvoeringsplan? Hebt u zich via wijzigingen aan het provinciaal RUP voor Middelkerke inderdaad gewaagd aan een bevoegdheidsoverschrijding en hebt u zich in de plaats gesteld van de provincie, die bevoegd is voor strand- en dijkconstructies?

De bestendige deputatie meent dat er aanpassingen zijn gebeurd met miskenning van de regels van het administratief toezicht en dat er bijgevolg aanleiding kan zijn tot een grotere rechtsonzekerheid.

Volgens de bestendige deputatie kunt u het plan wel gedeeltelijk goedkeuren, en dus bepaalde delen van een goedkeuring onthouden, op voorwaarde dat de gedeeltelijke goedkeuring geen afbreuk doet aan de samenhang van het betreffende plan. U kunt zich daarbij evenwel niet in de plaats stellen van de provincie. U kunt beslissingen van de provincie niet vervangen, aangezien de autonomie van de provincies als regel geldt. Indien u uw goedkeuringsbevoegdheid te buiten gaat, betekent dit dat de beslissing ingaat door onwettelijkheid. Volgens de bestendige deputatie blijft dit probleem zich stellen voor de provinciale RUP's van Nieuwpoort-Koksijde, Middelkerke en Knokke-Heist.

Wat denkt u van deze stelling van de bestendige deputatie? Of stelt u als legitimatie dat de provinciale bevoegdheid enkel op basis van taakafspraken is gemaakt en geenszins decretaal is vastgelegd? In dat geval wordt de toestand op het vlak van de subsidiariteit in de ruimtelijke ordening volledig onduidelijk. Op het vlak van de weekendverblijven, golfsport en permanente terreinen voor motorcross krijgen de provincies immers bevoegdheden toegeschoven. Ze willen dan vanzelfsprekend ook au sérieux worden genomen.

De heer André Van Nieuwkerke: Mijnheer de minister, collega's, ik ben sinds 1999 met dit dossier bezig. Toen waren er nog geen uitvoeringsplannen. Op het strand verschenen allerlei constructies, de ene al lelijker dan de andere. Hierin moest dringend ordening komen. We beschermen de duinen, de polders en het strand, omdat ze ecologische maar ook toeristische waarde hebben. Toenmalig minister Stevaert heeft het ordeningsproces op gang gebracht.

De bevoegde diensten hebben niets gedaan aan de illegale constructies. Ook het gerecht heeft niets ondernomen. De constructies stonden er, en dankzij lobbyen bleef alles zoals het was.

In het voorstel van de provincie West-Vlaanderen inzake de RUP's die per gemeente zijn ingedeeld, stellen we vast dat meestal wordt geregulariseerd, maar dat er wel een zekere ordening is ontstaan.

In Middelkerke mag nu plots een pier worden gebouwd, maar het was nooit de bedoeling dat we extra constructies op het strand zouden neerpoten. Ik was hierover verbaasd, maar het kan blijkbaar.

De provincie moest, in opdracht van het gewest, de zaak regelen op bovengemeentelijk niveau, want de provincie zou niet betrokken zijn bij gemeentelijke belangen.

Ruimtelijke ordening is plannen, maar het is ook politiek. Als men in Knokke-Heist kaviaar mag serveren op het strand, maar in de andere kustgemeenten mag dat niet, ontstaat een verschil dat rechtsonzekerheid met zich meebrengt.

Ik blijf betreuren dat het opstellen van de ruimtelijke uitvoeringsplannen niet parallel loopt met de afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk en de Grote Eenheden Natuur. We leven op een kleine oppervlakte, maar we slagen erin om die twee proces-

sen asymmetrisch te laten verlopen. Dat is jammer, want over de meest heikele punten wordt door alle partijen gelobbyd. Mijnheer Decaluwe, ik kijk niet specifiek in uw richting, maar er wordt gelobbyd ten voordele van sportactiviteiten – zowel in Zeebrugge als in Knokke – die in feite in kwetsbaar gebied liggen.

We moeten proberen een moedig beleid te voeren. Mijnheer de minister, hoe zult u het conflict, dat toch een beetje aanwezig is tussen de provincie en het gewest, aanpakken?

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, laat me duidelijk zijn: ik wil geen conflict. Wie me de voorbije 6 jaar bezig heeft gezien, weet dat ik, beter dan wie ook, besef dat we inzake ruimtelijke ordening zeer behoedzaam te werk moeten gaan.

Ik ben ook niet van plan notaris te worden van de ruimtelijke ordening in Vlaanderen. Ofwel ben ik minister van Ruimtelijke Ordening en kan ik sturen, ofwel ben ik notaris. Maar in dat geval mag de directeur-generaal morgen de plannen tekenen en interesseert het me niet meer.

Van mij mag van dit dossier een testcase worden gemaakt. Men mag mijn beslissingen aanvechten. Ik zou dat betreuren, maar het mag. Dat zal al dan niet leiden tot bijsturingen, op de manier die ik, na eventuele procedures, vastleg.

Ik probeer in goede samenwerking met de gedeputeerden de invulling van de nieuwe taakstelling op provinciaal niveau inzake ruimtelijke ordening vast te leggen. Ik stel vast dat het minder vlot verloopt dan werd vooropgesteld in het decreet van 18 mei 1999. Het is een zeer moeizaam proces.

Ik heb geregeld contact met de gedeputeerden van Ruimtelijke Ordening, zowel gezamenlijk als individueel, over bepaalde dossiers. Over de dossiers inzake weekendverblijven was er een goede consultatie met een aantal gedeputeerden die er heel nauw bij betrokken zijn. We proberen oplossingskaders te creëren en door overleg resultaten te boeken.

Over dit dossier is in de pers een polemiek ontstaan. Ik betreur dat. Ik heb onmiddellijk de betrokken gedeputeerde laten contacteren met de vraag het dossier te komen bespreken op het kabinet. Als er fouten zijn gemaakt, zullen we dat bekijken, maar ik vind dat ik als minister van Ruimtelijke Ordening verant-

woordelijkheid heb in een aantal dossiers en standpunten mag innemen, die mogelijk verschillen van het standpunt van andere personen.

De gemakkelijkste keuze voor mij bestond erin geen goedkeuring te verlenen voor de 10 provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen. Mevrouw Bruyninckx, u stelde de vraag over de passende beoordeling. Ik heb een overzicht laten maken van de adviezen van de afdeling Natuur West-Vlaanderen over de passende beoordeling. De afdeling Natuur geeft als advies: niet toereikend, niet toereikend, niet toereikend, niet toereikend, niet toereikend, niet toereikend, volstrekt ontoereikend. De conclusie van de afdeling Natuur is: ‘Het provinciebestuur wekt de indruk de juridische verplichting om haar PRUP’s te onderwerpen aan een passende beoordeling niet ernstig te nemen. De afdeling Natuur is van oordeel dat deze oefening opnieuw moet worden gedaan.’

Ik had het me gemakkelijk kunnen maken door alles terug te sturen. Misschien had ik dat beter gedaan, maar gedane zaken nemen geen keer. We hebben altijd de ambitie om wat krom is recht te trekken. Wie de provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen over het kampeerdossier heeft gevolgd, weet dat we een enorme bocht genomen hebben om te proberen resultaten te bereiken.

In dit geval hebben we ervoor geopteerd het maximale te doen om het proces af te ronden. Ik lees dat men ongelukkig is over een aantal zaken. Ik neem daar akte van, en ik ben bereid om dat op een fatsoenlijke manier te bespreken, maar niet via de media.

Mijnheer Decaluwe, op basis van het voorstel van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan heb ik moeten vaststellen dat de bestendige deputatie geen voorstander was van de realisatie van een wandelpier ter hoogte van het casino van Middelkerke. Dat is in tegenstelling met de gemeente Middelkerke, die wel voorstander was van de mogelijke uitbouw van een bescheiden wandelpier ter hoogte van het casino. Het is de bedoeling van de gemeente de recent gerenoveerde as Casino-Zeedijk-Epernayplein-Leopoldlaan-Koninginnelaan in zeewaartse richting te versterken.

Het strand zal, omwille van de zeewering, op de betrokken plaats worden verbreed. Door deze verbreding gaat echter de relatie tussen de dijk en het water op die plaats vrijwel volledig verloren. Indien

ik de stelling van de bestendige deputatie – die het gemeentelijk standpunt volkomen negeert – zou hebben gevolgd, zou, vanuit toeristisch-recreatief oogpunt, een belangrijke troef verloren gaan voor de badplaats Middelkerke. De relatie met het water kan immers enkel worden hersteld door de uitbouw van een pier.

Tevens betreft het hier het eigenlijke toeristische centrum van de gemeente Middelkerke, met een zeer groot toeristisch-recreatief potentieel. Dé problematiek die terzake rijst, komt dus neer op de wijze waarop we met het subsidiariteitsprincipe, vervat in het decreet van 18 mei 1999, moeten omgaan. De vraag rijst met andere woorden of het aan de bestendige deputatie of aan mij als minister toekomt om te oordelen of de door de gemeente gewenste uitbouw van een beperkte wandelpier op die locatie al dan niet ruimtelijk aanvaardbaar is.

Als u het mij persoonlijk vraagt, is het antwoord op die vragen tweemaal neen. Feit is dat ik als minister werd geconfronteerd met een expliciete stellingname van de bestendige deputatie, die een dergelijke beperkte uitbouw in de toekomst volkomen onmogelijk wil maken. Het gaat hier over een provinciaal RUP, maar sowieso moet er altijd nog eerst een bouwvergunning worden aangevraagd. Op dat ogenblik zal het dossier opnieuw volledig moeten worden beoordeeld. Als de gemeente bouwheer is, neem ik aan dat artikel 127 wordt gevolgd en het dossier wordt voorgelegd aan de stedenbouwkundig ambtenaar van de provincie West-Vlaanderen, die daarover zal oordelen. Daartegen is slechts een eenmalig beroep bij mij mogelijk. Was het PRUP goedgekeurd, dan kon dit er nooit komen. Zoals het PRUP nu is bijgestuurd, kan men een bouwaanvraag indienen. Het zou echter kunnen dat die aanvraag negatief wordt beoordeeld. Daarover doe ik vandaag geen enkele uitspraak.

Het is vrij moeilijk om in dit dossier uit te maken of het nu gaat over een federale, Vlaamse, provinciale of gemeentelijke bevoegdheid. Deze middag waren we daarover met een aantal medewerkers aan het discussiëren. Een dergelijke pier in zee bouwen heeft nogal wat gevolgen, op nautisch en ander vlak. De vraag rijst of die afweging nu gewestelijk, provinciaal of gemeentelijk moet gebeuren, en wat de doorslag geeft. Is dat het landschapsaspect? Het raakt ook mijn bevoegdheid inzake monumenten. Terzake moet er dus heel veel overleg gebeuren en moeten er afwegingen worden gemaakt. Mocht het PRUP zijn

goedgekeurd, dan was dit uitgesloten geweest. Nu kan men een bouwaanvraag indienen.

Is de wijze waarop het provinciale RUP is bijgestuurd, vatbaar voor discussie? Wat de provinciale RUP's betreft, bevinden we ons in een constructiefase. Momenteel zijn er nog niet veel goedgekeurd. Er zijn al provinciale RUP's die door privé-personen en dergelijke worden aangevochten bij de Raad van State. In deze fase sta ik open voor alles, maar het systeem waarbij iets volledig wordt goed- of afgekeurd, lijkt me niet zo gelukkig. De vraag rijst in welke mate men dit beleidsmatig kan verhelpen.

Ik verklaar me nader. Conform artikel 46 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, oefen ik als minister het goedkeuringstoezicht uit inzake de provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen. Een dergelijk toezicht bestaat overigens ook vandaag reeds op Vlaams niveau inzake de op initiatief van de gemeenten opgemaakte BPA's. Inzake de gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen en de gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen is de toezichtsbevoegdheid vandaag doorgeschoven naar het provinciale niveau. Het is dus de deputatie die goedkeurt en het goedkeuringstoezicht uitoefent. Een toezichthoudende overheid kan in principe dus enkel een plan integraal goedkeuren of afkeuren.

Abstractie makend van dat gegeven is het in de praktijk geenszins ongebruikelijk dat een goedkeuring gedeeltelijk is. Elke dag de voorbije zes jaar heb ik BPA's getekend waarbij voorschriften of oppervlakten werden uitgesloten, of teksten werden bijgesteld. Kortom, het is mogelijk dat bij delen van het plan de goedkeuring wordt onthouden of dat delen worden uitgesloten. Het feit dat een goedkeuring gedeeltelijk kan zijn, wordt juridisch op zich niet betwist, denk ik. De voorbije twintig jaar is het niet anders gebeurd, bij mezelf en mijn voorgangers.

Bij de goedkeuring van het provinciale RUP voor de gemeente Middelkerke heb ik inderdaad geen goedkeuring verleend aan een aantal onderdelen van de voorschriften die betrekking hebben op de uitbouw van de dijk ter hoogte van het Casino. Het alternatief was een integrale afkeuring van het hele provinciale RUP voor Middelkerke of het van goedkeuring onthouden van het betrokken planonderdeel. Ik kan begrijpen dat men bij een dergelijke gedeeltelijke goedkeuring kan discussiëren over de vraag of ze geen wijziging van het plan inhoudt. De vraag rijst

dan wel wat een correct alternatief zou zijn geweest. Het leek me immers allerm minst opportuun te zijn om het volledige provinciale RUP van Middelkerke, maar ook van andere gemeenten, van goedkeuring te onthouden, hoewel de commentaar van de afdeling Natuur over dit dossier toch vrij cynisch was.

Naar aanleiding van de persheisa en een recent schrijven – van 6 oktober 2005 – dat ik heb mogen ontvangen vanwege gedeputeerde Van Gheluwe en waarin een aantal vragen worden gesteld, heb ik een intern juridisch advies gevraagd, aan de afdeling Juridische Dienstverlening, en een extern juridisch advies, om te bekijken hoe we daar nu mee omgaan. Dit heeft immers niet alleen te maken met deze provinciale RUP's, het heeft ook te maken met onze aanpak in de toekomst.

Dit dossier bewijst dat over dergelijke belangrijke dossiers vooroverleg, ook politiek, op zijn plaats is. Ik heb hoegenaamd niet de bedoeling om terzake een pingpongspel te spelen, maar als ik de commentaar bekijk op wat er over Brugge wordt gezegd en wat er over het andere project wordt gezegd, dan lijkt het me dat men vanuit dezelfde autoriteit twee verschillende standpunten inneemt. Ik lees hier dat de toeristisch-recreatieve infrastructuur er zal komen via provinciale RUP's. Zoals de voorzitter komt te stellen, is het echter zeer de vraag, gelet op de habitat- en VEN-waardige gebieden, of dat eigenlijk wel op provinciaal niveau mag gebeuren. Dat heb ik ook steeds gezegd aan de gedeputeerden. Ik ben in het overleg met de deputaties steeds uitgegaan van een pragmatisch standpunt. Wat het gewest doet, doet het gewest. Als de provincies iets willen doen, in overleg met het gewest, dan zal ik de provincies daarin steunen. Als de gemeenten iets willen doen, in overleg met de provincies, wil ik de gemeenten steunen. Het belangrijkste is dat het gebeurt en dat het kwalitatief hoogstaand is. Wat dat laatste betreft, rijzen er echter vragen.

Er is weinig politiek overleg geweest. Ik ga me niet mengen in de dorpspolitiek van Middelkerke met betrekking tot de vraag of er een wandelpier mag en moet komen. Dat is niet mijn opdracht. Ik wil echter de deur niet ab initio sluiten. Wat dat betreft, verschillen we misschien van mening, mijnheer de voorzitter. Die pier komt er echter maar als er een bouwaanvraag is die gunstig kan worden beoordeeld. Ik neem aan dat er terzake nogal wat harde randvoorwaarden zijn.

Ik ben geen kustspecialist. Ik heb dus weinig ervaring met pieren. Ik weet dus echt niet of deze pier al

dan niet een meerwaarde betekent of het landschap schaadt. Ik durf me daar absoluut niet over uit te spreken. Mocht men echter een dergelijke constructie willen bouwen, dan neem ik aan dat daar heel wat afwegingen aan vooraf moeten gaan.

Als ik me niet vergis, zal ik de heer Van Gheluwe op 26 oktober zien. Het is mijn ambitie om dit op een normale wijze door te nemen en uit te praten. Zowel ikzelf als de deputatie behouden daarbij onze rechten. Ik vind het wel belangrijk dat er ook qua methodologie duidelijkheid zou komen. Zo heeft bijvoorbeeld het PRUP Nonnenbos ertoe geleid dat er op provinciaal niveau in Antwerpen geen bedrijven-terreinen meer kunnen worden aangelegd alvorens de afbakeningsprocessen zijn gebeurd. Voor Leuven bijvoorbeeld is het afbakeningsproces systematisch verlamd, met als gevolg dat we in die regio niets meer zullen kunnen doen. Er is dus een zekere jurisprudentie aan het ontstaan terzake. Dat zal ons mogelijk voorzichtiger maken in onze besluitvorming. Ik sluit dat niet uit.

Ik heb als minister de ambitie mee te sturen. Als me dat niet is gegund, dan neem ik daar akte van en zal dat leiden tot veel drastischere beslissingen. Ik had me perfect kunnen wegsteken achter het advies van de afdeling Natuur om de tien plannen terug te sturen. Ik heb dat niet gedaan en heb voor de moeilijkere weg gekozen. Als dit aanleiding geeft tot een polemiek, neem ik daar akte van. Ik zal dat bespreken met gedeputeerde Van Gheluwe en eventueel met gouverneur Breyne. We zullen daar onze conclusies uit trekken voor de toekomst. Ik wil met open vizier en met alle mogelijke middelen in discussie treden om tot kwaliteitsvolle resultaten te komen. Het laatste statement van de voorzitter is juist: het had veel beter geweest om een aantal processen perfect samen te laten lopen, terwijl we nu weer aan stapelpolitiek aan het doen zijn.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw open en eerlijk antwoord. Ik had het vermoeden dat de zaak veel ingewikkelder in elkaar zat dan wat men liet uitschijnen in de provincieraad en in de pers. Dergelijke zaken zijn ook erg juridisch en moeilijk te vatten. We zullen niet praten over eb en vloed, want dan zitten we zeker in het Vlaamse federale verhaal over een aantal aspecten.

Het was me ook opgevallen dat rond dergelijke constructies de deputatie in het ene geval warm en in het andere geval koud blaast. Ten gronde liggen er mis-

schien andere achterliggende redenen inzake habitat en dergelijke. Het is wel positief dat men rond de tafel zit om te trachten tot een vergelijk te komen.

Ik heb het vervolg van de procedure niet goed begrepen. U hebt een intern en een extern juridisch advies gevraagd. Wat betekent dat exact ten aanzien van bijvoorbeeld de timing? Kan er dan op basis van dat juridisch advies bekeken worden of men nog aanpassingen zal doen of een deel van de procedure zal hernemen? Hoe moet ik dat inschatten?

Minister Dirk Van Mechelen: Dat is juist wat we aan het laten nakijken zijn. Het is vrij complex omdat de provincie een rappelbrief heeft gestuurd. Heel de discussie gaat over de waarde van de rappelbrief. Een BPA wordt ter goedkering bij de minister ingediend. Ik kan u verzekeren dat daar vaak uitermate complexe dossiers tussen zitten, zeker wanneer het gaat over sectorale BPA's met betrekking tot bedrijven. Die liggen dikwijls zeer complex en gevoelig, waardoor we daar wat tijd voor nemen om ze serieus te bekijken. In dit geval ging het om een enorme stapel dossiers. Als men een rappelbrief stuurt, heb ik nog 35 dagen de tijd om het dossier goed te keuren. Op dat ogenblik komt heel het proces in een stroomversnelling. Die dossiers worden me drie tot vier dagen voor de vervaldag overgemaakt. Daardoor krijg ik als minister bijna geen kans om er echt serieus mee om te gaan. Het feit dat die rappelbrief is gestuurd, dwingt me om op zeer korte termijn een beslissing te nemen.

Ik heb in een aantal gevallen in het verleden al gedreigd om, als me het mes op de keel wordt gezet, alles gewoon te weigeren. In dit geval wilde ik dat niet doen om geen enkele insinuatie uit te lokken. We hebben besloten te bekijken hoe we ermee kunnen omgaan en hoe we ermee kunnen doorgaan. Het feit dat die rappelbrief is gestuurd en de termijn van 35 dagen is geopend, doet vragen rijzen wat de gevolgen zijn als ik morgen bijvoorbeeld in overleg met de gedeputeerde een van de betwiste besluiten zou intrekken. Wat mag ik dan nog en wat mag ik niet? We zouden bijvoorbeeld in plaats van in de affaire-Middelkerke een bepaling uit te sluiten, heel het plandeel kunnen uitsluiten, maar de vraag is of ik dat nog mag. Ik heb daar vandaag geen antwoord op, we zijn dit aan het bekijken.

Het administratief toezicht blijft wel bestaan en eenieder kan een ministerieel besluit aanvechten. Op basis daarvan kan er een uitspraak komen. We heb-

ben recent de vernietiging van het gewestplan Leuven meegemaakt dat jaren geleden is goedgekeurd. Er is nu een uitspraak van de Raad van State waardoor de procedure hernomen moet worden vanaf het punt dat de Raad van State de behandeling vernietigt. Bij het gewestplan Leuven heeft de regering dus de procedure heropend, terwijl sinds 1 mei 2000 geen gewestplannen meer kunnen worden goedgekeurd. Dit zijn zeer bizarre juridische constructies.

Ik zou me er veel gemakkelijker van kunnen afmaken door het plan volledig goed te keuren of volledig van goedkeuring te onthouden, maar we proberen tot een billijke besluitvorming te komen. Uw laatste woorden indachtig, denk ik dat er toch wel wat vragen kunnen worden gesteld.

De voorzitter: Mevrouw Bruyninckx heeft het woord.

Mevrouw Agnes Bruyninckx: Mijnheer de minister, uit uw antwoorden heb ik afgeleid dat ik voor de passende beoordeling niet bij u moet zijn maar bij minister Peeters. U geeft vandaag geen uitsluitel over dit ernstig conflict en u hebt juridisch advies aangevraagd omdat u geen gerechtelijke procedures wenst.

Minister Dirk Van Mechelen: Gerechtelijke procedures zijn nooit mogelijk, het gaat om administratieve procedures. Ik heb een besluit genomen en dat is van kracht.

Mevrouw Agnes Bruyninckx: Ik begrijp niet dat over zulke zaken niet op voorhand afspraken zijn gemaakt. De provincie heeft toch de taakstelling gekregen van het Vlaamse Gewest. Het is natuurlijk niet decretaal bepaald. Heeft de provincie dit dossier naar zich toe gehaald? Of betrof het een afspraak?

Minister Dirk Van Mechelen: Nee, er bestaat een provinciaal ruimtelijk structuurplan van West-Vlaanderen. Door dat provinciaal ruimtelijk structuurplan goed te keuren aanvaardt men de facto dat er provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen worden opge maakt.

Als er een betwisting komt over de waarde van de provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen, kan de vraag worden gesteld of de provincie bevoegd was over deze materie, namelijk om een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan op te stellen. Het is vrij complex.

Ik tracht in samenspraak met de provinciaal afgevaardigden te komen tot een pragmatische werkverdeling. Over bijvoorbeeld motorcrossterreinen, het grote debat van de laatste twee jaar, is afgesproken dat in samenspraak met het provinciaal bestuur zou worden nagegaan waar deze het best zouden komen. Dat heeft al tot commotie aanleiding gegeven. Het voordeel van minister te zijn bestaat erin dat hij zijn handtekening mag zetten, het nadeel dat hij zijn handtekening moet zetten.

De heer André Van Nieuwkerke: Ik herhaal wat ik daarstraks al heb gezegd. Ik ben niet gelukkig met de voorstellen van provinciale uitvoeringsplannen, noch met hetgeen de minister eraan heeft toegevoegd of geschrapt.

Het is verkeerd gestart. Mijn grote bekommernis is dat er veel natuur door verloren gaat. Hoe gaat men dat compenseren? Duinen of strand kan men toch niet in Limburg compenseren. Ik hoop dat er desondanks toch nog een vruchtbaar resultaat uit voortvloeit.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
